

La Vall dels putxinel·lis

Mikito està en escena. Li han encarregat la difícil missió d'inaugurar la quarta edició de la Mostra de Titelles de la Vall d'Albaida, i amb els seus 26 fils es mou amb cura; tímida, espera l'acompanyament musical per iniciar el ritual. El seu manipulador, un alemany de 26 anys que es diu Gregor Schwank, és titellaire titular del teatre Augsburger Puppenkiste, a la ciutat d'Augsburg, i enguany és un dels grups internacionals que participen en la Mostra de Titelles. França ha estat representada pel Théâtre de la Massue, que ha posat en escena dos muntatges: *Cauchemar d'une nuit d'hiver* i *Polichinelle retire du monde*, el primer amb titelles de fil i per al públic adult, el segon amb titelles de guant i per a tota mena de públic. La resta de la programació la completen vuit companyies de l'Estat espanyol.

Un públic agraït

Fa quatre anys, ningú no hauria imaginat que la Mostra de Titelles de la Vall d'Albaida arribara a portar el segell d'*internacional*, però més impossible semblava, encara, aconseguir un públic fidel. Passat el temps, el repte ha desaparegut i, com assenyala Vicent Vila, promotor del festival, «el públic és capaç de distingir quan un espectacle és per a xiquets o per a adults. És meravellós veure com 500 persones, moltes assegudes en un rastell, estan durant més d'una hora amb la mirada fixada en uns putxinel·lis que parlen francès. És increïble. «Sembla, doncs, que l'argument de les institucions públiques per no programar titelles ha quedat sense fonament, si més no a la Vall d'Albaida. Ara, ja no podran dir allò de, «les sales no s'omplen»».

La relació del teatre amb la política sempre ha alçat polèmica. Les teories en són moltes i variades. Des d'aquells que diuen que sense el suport institucional no es pot pujar a un escenari, fins als que voldrien separar, una vegada per sempre, els polítics dels actors; tot això passant per la fórmula de companyies concertades. Les solucions, segurament, ho són totes i cap, però és cert que els titelles no són, generalment, al punt de mira de ministeris, ajuntaments o conselleries.

La Conselleria de Cultura de la Ge-

Durant els últims dies, la Vall d'Albaida s'ha convertit en un gran teatre. Els titellaires han omplert escenaris i carrers a la comarca en una mostra que cada any que passa es consolida.

Remei Blasco

neralitat valenciana no ha incrementat, enguany, la seua aportació a la Mostra de Titelles. La xifra continua sent de tres milions de pessetes i el pressupost global és de cine. Per als organitzadors de la Mostra, «és perillós no augmentar la subvenció de la conselleria perquè es pot parar el creixement en la qualitat dels espectacles».

Bambalina Titelles

Alma mater de la Mostra, defensors

incansables del teatre de titelles, han fet possible que la comarca de la Vall d'Albaida amplie la seua oferta cultural. Vist ara sembla fàcil, però el camí recorregut no és precisament una catifa de flors. La poca infraestructura dels pobles, la insensibilitat de les institucions i el handicap dels ninotets, han estat els principals enemics. Però, a l'hora de fer balanç ha valgut la pena.

«El fet que —diu Vicent Vila— a un grup com La Tartana, de Madrid, li interesse fer l'estrena mundial de l'espectacle *La flauta màgica* a la Vall d'Albaida, demostra que estem organitzant un dels festivals més importants de

l'Estat espanyol. A més, s'ha convocat una jornada de treball amb diferents programadors per donar a conèixer com són els festivals, i això, també ens projecta de cara a l'exterior».

Bambalina Titelles fa set anys que mou fils, manipulant varetes i guants i fent ombres, però el seu últim muntatge va més enllà. *Ferrabràs* és un musical per a actors i titelles que, després de més d'un any de rodatge, s'ha presentat a la Mostra. Un país imaginari, sota el jou d'un malvat monstre, Ferrabràs, és el marc triat per desenvolupar les històries més subtils; les cançons en creen la clímax. Els titelles, perfec-

tes, captiven l'espectador, un espectador que reviu el món fantàstic de la infantesa.

Estrena mundial

A les 15 representacions d'espectacles, cal afegir-hi l'estrena mundial de *La flauta màgica*, mítica òpera d'Amadeus Mozart, ara adaptada per La Tartana al teatre de titelles. Amb versió musical de la Filharmònica de Viena i una reducció considerable del text original, 13 manipuladors són a l'escenari. Els ninots són tan grans com els titellaires, que, vestits de negre per no desviar l'atenció del públic, fan servir

Aquests titelles han participat en la Mostra d'enguany a la Vall d'Albaida.

les tècniques més variades. Com diu el director de La Tartana, Juan Muñoz, «la suavitat, la delicadesa i bellesa plàstica dels titelles es comença a concebre en *La flauta*, es creen els personatges com escultures que entraran en moviment quan el manipulador els done vida».

Veure *La flauta màgica* és, alhora, escoltar Mozart, un binomi majestuós del que han pogut gaudir els amants del teatre.

Del 23 al 31 de juliol, deu pobles de la Vall d'Albaida s'han transformat en teatres improvisats, ni la falta d'infraestructura, ni el fet de tenir un titella com a suport, han incidit negativament en la Mostra, que un any més ha demostrat que el teatre de putxinellis té públic a la Vall d'Albaida. □

DOMENEC UMBERT